

Groepen en representaties (C004217)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0

Studietijd 120 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 2)

Nederlands

Gent

werkcollege

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Verstraete, Frank

WE05

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

stptn

aanbodsessie

[Bachelor of Science in de fysica en de sterrenkunde](#)

4

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de fysica en de sterrenkunde](#)

4

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in Physics and Astronomy](#)

4

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Groepentheorie, representatietheorie, puntgroepen, Lie-groepen, projectieve representaties

Situering

Dit opleidingsonderdeel behoort tot de leerlijn "Wiskunde" in de Bacheloropleiding Fysica en Sterrenkunde, en bevat elementaire begrippen in de groepentheorie die vooral belangrijk zijn in de kwantummechanica

Inhoud

- 1 Groepentheorie in fysica: een overzicht (1.5u)
 - a. Noether's theorema
 - b. Relativiteit
 - c. Nucleaire, moleculaire en atomaire spectra
 - d. Symmetriebreking
 - e. Deeltjesfysica
- 2 Groepen: basisconcepten (7.5u)
 - a. Inleiding, definities en voorbeelden, symmetrie in de fysica
 - b. Eindige groepen, Cayleytabel (multiplicatietabel), permutatiegroep
 - c. Deelgroepen, normale subgroepen, quotiënt, directe en semidirecte producten
- 3 Representatietheorie (6u)
 - a. Reduceerbare en niet-reduceerbare representaties, equivalente representaties
 - b. Orthogonaliteitsrelaties en theorie van karakters
 - c. Reductie van tensorproductrepresentaties
 - d. Representaties van de permutatiegroep: Young tableau's
 - e. Projectieve representaties, en toepassingen in de kwantummechanica
 - f. Reële, complexe en quaternionische representaties, en theorema van Kramers
- 4 Liegroepen en -algebra' (6u)
 - a. Associativiteit, Liegroepen, structuurfactoren
 - b. Representatietheorie van $SU(2)$ en $SO(3)$
 - c. Classificatie van semisimpele Liegroepen: root vectors, dynkindiagrammen,
 - d. Casimiroperatoren
 - e. Peter-Weyl theorema: invariante maat, sferische harmonieken
 - f. Schur-Weyl dualiteit
- 5 Kristallografie (1.5 u)

- a. Eindige deelgroepen van de rotatiegroep
- b. Puntgroepen, ruimtegroepen, Bravais roosters
- c. Groepcohomologie
- d. Toepassing: vlakgroepen

Begincompetenties

- Vector- en functieruimten
- Kwantummechanica I

Eindcompetenties

Basisbegrippen in groepentheorie, zowel voor eindige - als voor Lie-groepen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Syllabus

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Bijkomende info: via Ufora beschikbaar

Type: Slides

Naam: Cursusslides

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Bijkomende info: via Ufora beschikbaar

Referenties

- Lecture Notes on Group Theory in Physics - Arovas
- Symmetries, Lie algebras and representations: A graduate course for physicists - Fuchs, Schweigert

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Eindscoreberekening

Het examen zal zowel theorie als oefeningen bevatten. De eindscore-berekening is als volgt:

- 60% theorie
- 40% oefeningen